

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 09.04.2025 § 30
214/00.00.00.03/2025

Valmistelija hallintosihteeri Piia Leppänen

Kirjeäänestystä koskevat vaalilain säännökset (vaalilain 5a luku) olivat voimassa ensimmäisen kerran vuoden 2019 eduskuntavaaleissa. Ulkomailla pysyvästi asuvat äänioikeutetut ja muut vaalien ajan ulkomailla oleskelevat äänioikeutetut saivat oikeuden äänestää yleisissä vaaleissa kirjeitse ulkomailta. Kirjeäänestystä haluava äänioikeutettu tilaa kirjeäänestysasiakirjat ulkomaille, ne saatuaan äänestää ja palauttaa äänensä lähetekuoressa Suomeen oman kuntansa keskusvaalilautakunnalle.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen tapahtuu noudattaen mitä vaalilain 63 §:ssä säädetään. Vaalilain 63 §:n mukaan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina 11.4.2025 ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Lisäksi kirjeäänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on säännös vaalilain 66 g §:n 2 momentissa.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta (63 §), jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt.

Kirjeäänestys on edellä tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta (66g §), jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuooreen tehtyjen postitus- tai lähetyserkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta;
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin;
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Esittelijä puheenjohtaja

Päätösehdotus Tarkastetaan kokouspäivään mennessä saapuneet kirjeäänestysasiakirjat ja päätetään hyväksymisestä ja huomioon ottamatta jättämisestä. Hyväksytyt kirjeäänestyksen (turkoosi) vaalikuoret avataan vaalisalaisuus säilyttäen, vaalilippu leimataan vaalileimasimella ja suljetaan ennakkoäänestyksen ruskeaan vaalikuoreen. Lopuksi lajitellaan näin syntyneet ruskeat ennakkoäänestyksen vaalikuoret asianomaisen äänestysalueen kohdalle hyväksytyihin ennakkoäänestyksen vaalikuorten joukkoon. Lähetekirjeet säilytetään äänestysalueittain.

Päätös

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen siirretään seuraavaan kokoukseen.
